

F. SAUVAGE: ZASTARA REGRESNIH TUŽBA PROTIV
POMORSKOG VOZARA (La prescription des actions
récursives contre le transporteur maritime), DMF 1958.

str.319. Za razliku od propisa, koji se odnose na kopneni transport (čl. 108 Code de commerce, Dekret od 30. studenog 1935.), propisi čl. 433 Code de commerce i čl. 8 Zakona od 2. IV. 1936., koji je zamijenio taj propis, u prijevozima, kod kojih je izdana teretnica, nisu na zadovoljavajući način riješili pitanje regresnih tužba protiv pomorskog vozara.

Prema čl. 433, što se tiče tužbe zbog odgovornosti za gubitak, oštećenje ili zakašnjenje, zastarni rok iznosi godinu dana, a počinje teći od dana prispjeća broda u odredište. Čl. 8 Zakona od 2. IV. 1936. zadržao je također zastarni rok od godine dana, samo je početak toga promijenjen i određen danom predaje robe, odnosno, u slučaju zakašnjenja, danom kada je predaja trebala biti izvršena. Kako nema nikakve specijalne odredbe u tom pravcu, treba smatrati, da će u slučaju postojanja više vozara, što se u praksi često događa, svaki od tih sukcesivnih vozara biti oslobođen zastarom, po propisu čl. 8 spomenutog zakona, istekom godine dana od dana, kada je on predao (ili, u slučaju zakašnjenja, kad je trebao predati) robu slijedećem vozaru: u stvari, ta predaja predstavlja za njega predaju predviđenu u čl. 8., i pada, naravno, prije dana definitivno predaje, izvršene primaocu. Čl. 10 istog zakona određuje, da su regresne tužbe podvrgnute pravilima općeg prava.

Ako dakle prvi vozar bude tužen, što se lako može pretpostaviti, zadnjeg dana roka ili pri kraju roka, on ne bi mogao ustati regresnom tužbom protiv ostalih vozara.

Raspravljajući o tome, na koji bi se način riješio taj problem, autor zaključuje, da je jedino moguće, a i potrebno rješenje izmjena zakona od 2. IV. 1936., na taj način, da se na koncu čl. 8 doda potpuno kratak paragraf, koji bi reproducirao odredbu čl. 108 § 4 Code de commerce (s jedne strane, da se zastarni rok za regres odredi s jedan mjesec dana, a s druge strane, da početak roka teče od dana tužbe protiv prvog vozara).

Ž. M.

J. VILLENEAU: O TAJNIM KARATISTIMA
(Des quinquétaires occultes), DMF 1958. str. 669.

Suvlasništvo brodova, normirano u čl. 220 Code de commerce, za koje se činilo, da će u bližoj budućnosti u praksi nestati, doživjelo je nakon 1945. novi razvoj, i danas se u suvlasništvu nalazi velik broj ribarskih i kabotažnih brodova čak i značajnih plovnih objekata.

Pošto se vlasništvo stiče minimalnim formalnostima, t. j. upisom u registar kod carinarnice i unošenjem tog upisa u upisni list (acte de francisation), omogućuje se stvaranje najjednostavnijeg oblika društva, te je zbog toga taj oblik od uvijek bio veoma raširen, osobito među pomorskim ribarima. S druge strane, iako po mediteranskom običaju i karat predstavlja 1/24 broda (suvlasništvo broda dijeli se na karate, suvlasnici su karatisti), ne postoje nikakve formalne zapreke, da se ono ne dijeli na onoliko dijelova, koliko to žele ugovarači, kao na pr. na 2, 4, 7, 200 ili 10.000. Konačno, postoji još jedan važan razlog, koji ide u korist tog tipa suvlasništva, naime mogućnost, da suvlasnik ostane u pozadini, i da se njegovo ime ne pojavljuje u upisnom listu. To udaljenje od prvobitnog oblika ima mnogo privlačnosti za vlasnike kapitala,